

Tussen *verschillende deuren*

SOCIOLOGIE

tekst ROY KEMMERS

IN HET MENINGENCIRCUS dat de hedendaagse samenleving heet heeft een gebeurtenis op zichzelf geen betekenis, maar hangt die af van de lens waardoor deze wordt bekeken. En die lenzen, zo weten sociologen, verschillen nogal eens. Zo bleek bijvoorbeeld het bericht over een gesluierde moslima in het voormalige bloedblad *Playboy* een ware Rorschach-test: wat mensen beweren te 'zien', zegt meer over hun eigen systemen van betekenisgeving dan over het object van hun waarneming. Met andere woorden, de meningen liepen flink uiteen.

BAD-ASS ACTIVIST

Het 'onderwerp' van discussie zelf, de Libisch-Amerikaanse journaliste Noor Tagouri, werd gevraagd voor *Playboy's* interviewserie over *renegades*, mensen die hun idealen volgen en daarbij ingaan tegen heersende meningen en die je anders naar dingen laten kijken. Ze twijfelde, maar raakte overtuigd dat *Playboy* tegenwoordig een agenda van sociale rechtvaardigheid en culturele vooruitgang nastreeft. *Playboy's* Anna del Gaizo omschreef Tagouri als een *bad-ass activist*, moeilijke-vragen-steller en als 'hard op weg om de eerste Amerikaanse gesluierde *news anchor* te worden.'

Ondertussen in Nederland, vond commentator in het NTR tv-programma *De Nieuwe Maan* Houda Jihad Bouyafa de medewerking van Noor Tagouri echter een schande voor de hijab. Anderzijds kwalificeerde Tim Engelbart het op het rechtse weblog *De Dagelijkse Standaard* als bewijs voor 'voortgaande islamisering,' en verzuchtte hij: 'Laat er gewoon maar één plaats overblijven waar we kunnen genieten van onbezorgd bloot.' Beschuldi-

gingen van verraad aan de ene kant, en van kolonisering aan de andere.

Zelf ziet Tagouri zich als verhalenverteller en accepteerde ze het interview, zo schreef ze op haar eigen weblog, 'om te laten zien dat er niets machtiger is dan een vrouw die rücksichtslos zichzelf is en pal staat voor waar ze in gelooft - ongeacht wie er luistert.'

'GEDEURD'

Culturele verschillen kunnen niet alleen tot sociale conflicten, maar ook tot fysieke gevaren leiden. Zo bezien kan cultuur ook hard zijn als een autodeur.

Fietsen is in de Verenigde Staten doorgaans gevaarlijker dan hier in de Lage Landen. Terwijl de infrastructuur er hier op is ingericht om veilig rond te peddelen, zijn de fietspaden in Noord-Amerika dunner bezaaid. En waar de *bike lanes* er wel zijn, is de veiligheid er voor het toenemende aantal fietsers ook niet altijd bij gebaat.

De fietscultuur loopt achter bij de ontwikkelingen. Een studie in New York en Chicago maakte duidelijk dat een op

de vijf ongelukken met fietsen te maken hebben met autodeuren, zo meldt weblog *Grid Chicago*. Dat gaat zo. Autobestuurders die willen uitstappen, gooien hun portier open. Aankomende fietsers rijden daar tegenaan, of wijken uit naar de rijbaan en worden daar geraakt door een andere auto. In hedendaagse begrippen ben je als fietser dan 'gedeurd'.

INGEBAKKEN

Blog en podcast 99% Invisible besteedde daarom aandacht aan Michael Charney, die een eenvoudige oplossing vond voor het autodeuren-probleem: *The Dutch Reach*. In Nederland leren we tijdens de rijlessen al decennialang om het portier te openen met de rechterhand, waardoor we automatisch over de linkerschouder kijken en fietsers dus eerder zien. Het zit er bij generaties aan autorijders als vaste gewoonte ingebakken. Charney probeert nu met deze kosteloze - maar waardevolle - cultuurverandering in het Amerikaanse rijvaardigheidscurriculum om structureel de fietsveiligheid te verbeteren. X